

امروزه ایدز به یک معضل بزرگ تبدیل شده است و همه کشورها با این بیماری درگیر هستند. این بیماری به خصوص به خاطر طبیعت خاص آن و ظاهر سالم که افراد اچ‌آی‌وی مثبت دارند و گاه خود تا مدت‌ها از ابتلاء به ویروس بی‌خبرند بسیار از نظر گسترش مخفی می‌تواند خطرناک باشد از طرف دیگر رابطه تنگاتنگی بین بیماری و مسائل اجتماعی وجود دارد و انگ و تبعیضی که افرادی که با ویروس زندگی می‌نمایند تحمل می‌نمایند وضعیت را پیچیده‌تر می‌نماید.

اول دسامبر مصادف با ۱۰ آذر ماه، روز جهانی ایدز می‌باشد که از ۴ الی ۱۰ آذر ماه هفته اطلاع رسانی ایدز نامگذاری شده است.

این زمان فرصت مناسبی است در جهت آموزش و اطلاع رسانی در زمینه یکی از مهمترین بیماریهای عفونی که امروز همه جوامع و ملل مختلف بنوعی دست به گریبان این بیماری هستند.

بیش از سه دهه از شناخت ویروس اچ آی وی و بیماری ایدز می گذرد. آثار سوء اقتصادی، اجتماعی و بهداشتی ایدز بر جوامع بشری و به خصوص اثر بر سلامت انسان باعث شده است تا ایدز مورد توجه دانشمندان قرار گیرد.

امروزه پیشرفت های زیادی در عرصه تشخیص و درمان این بیماری خاص شده است. به عقیده ی اکثر دانشمندان، منشا HIV شهر کینشاسا در جمهوری دموکراتیک کنگو بوده است . در حدود سال ۱۹۲۰ در این منطقه، ویروس HIV از گونه ی شامپانزه به انسان ها منتقل شد. این امر احتمالاً در نتیجه ی شکار و خوردن شامپانزه هایی که حامل ویروس SIV که ویروسی بسیار نزدیک به HIV است، بوده است. مشخص نیست که تا دهه ی ۱۹۸۰ چه تعداد افراد این ویروس را به همراه داشته اند یا دچار ایدز بوده اند؛ HIV ناشناخته بود و انتقال آن با نشانه های قابل تشخیصی همراه نبود.

تأثیر ویروس HIV روی سلول ها :

هنگامی که ویروس HIV وارد بدن انسان شد، مواد ژنتیکی خود را وارد DNA ی سلول های ایمنی میزبان می کند. با انجام این کار، HIV سلول را مجبور می کند که کپی هایی از ویروس بسازد. در همین حال، برخی از سلول های ایمنی آلوده به ویروس HIV وارد یک حالت خاموش شده و ویروس جدیدی تولید نمی کنند. HIV می تواند برای مدت های طولانی در این انبار پنهان، مخفی بماند. درمان های فعلی HIV در کاهش تعداد ویروس های فعال در بدن بسیار موثر هستند ولی به این خوبی قادر به مقابله با ویروس های خاموش نبوده و به محض اینکه درمان متوقف شود، آن ها مجدداً فعال می شوند. این موضوع یکی از دلایل اصلی این است که چرا ما هنوز قادر به درمان HIV نیستیم.

تشخیص ابتلا به اچ آی وی و ایدز تنها بر اساس علائم قابل اطمینان نیست. علائم اچ آی وی بسیار به علائم بیماری های دیگر شبیه هستند. بنابراین تنها راه قطعی تشخیص ابتلا به اچ آی وی، آزمایش اچ آی وی است.

افراد مبتلا به اچ آی وی ممکن است کاملاً احساس سلامتی کنند و سالم هم به نظر بیایند، اما با این حال سیستم ایمنی بدنشان ممکن است آسیب دیده باشد. مهم است که بدانیم زمانی که یک فرد به اچ آی وی مبتلا می شود، حتی اگر احساس سلامت هم بکند، می تواند ویروس را به سرعت انتقال دهد.

اگر فردی به اچ‌آی‌وی مبتلا شود و تحت درمان موثر ضد ویروسی قرار نگیرد، اچ‌آی‌وی در طول زمان سیستم ایمنی او را ضعیف می‌کند، و او را نسبت به سایر عفونت‌های احتمالی آسیب‌پذیر می‌کند.

برخی از افرادی که به اچ‌آی‌وی مبتلا می‌شوند، متوجه هیچ‌گونه تغییر آبی در سلامت خود نمی‌شوند. اما برخی در چند هفته اول ابتلا دچار علائمی شبیه آنفولانزا، یا جوش و ورم غدد می‌شوند. این علائم نشانگر ایدز نیستند و معمولاً پس از چند روز یا چند هفته ناپدید می‌شوند.

اگرچه سیر عفونت اچ‌آی‌وی در میان بیماران ممکن است متغیر باشد، اما الگوی شایعی در بیماران دیده می‌شود. از زمان ورود ویروس به بدن تا ورود به مرحله عفونت پیشرفته اچ‌آی‌وی، بیمار مراحل مختلفی را طی می‌کند که به شرح ذیل است:

سندروم حاد HIV:

حدود سه تا شش هفته اچ‌آی‌وی بعد از تماس با ویروس، بیمار علائم بالینی مشابه یک سرماخوردگی یا آنفولانزا شامل: تب، سردرد، زکام و بزرگی غدد لنفاوی را نشان می‌دهد. البته این علائم تنها در ۵۰ تا ۷۰ درصد بیماران مشاهده می‌شود. در این دوره بار ویروسی (تعداد ویروس در خون) بسیار بالاست. طی یک تا سه هفته پاسخ ایمنی در بدن ایجاد شده، بار ویروس کاهش می‌یابد. علائم بالینی این مرحله بعد از مدتی (حداکثر دو ماه از زمان ورود ویروس) فروکش می‌کند ولی بیمار وارد مرحله بدون علامت می‌شود.

دوره بدون علامت:

پس از عفونت اولیه و تکثیر ویروس و به دنبال آن تغییرات ایمنونولوژیک ویژه اچ‌آی‌وی، اغلب بیماران یک دوره نهفته را تجربه می‌کنند که سالها طول می‌کشد. طی این دوره سیستم ایمنی تخریب شده که این تخریب با کاهش تعداد سلول‌های CD4 تظاهر می‌یابد. در این دوره بیماری در حال پیشرفت است.

بیماری آشکار بالینی:

تخریب پیشرونده سیستم ایمنی که در اغلب بیماران رخ می‌دهد، سرانجام به بیماری آشکار بالینی با علائم و نشانه‌های بیماری زمینه‌ای و یا عفونت‌ها و بدخیمی‌های فرصت‌طلب می‌انجامد.

برخی از علائم مهم در این دوران عبارتند از:

- کاهش وزن بدون توجیه
- عفونت مکرر دستگاه تنفس فوقانی (سینوزیت، برونشیت، اوتیت میا، فارنژیت)
- علائم پوستی (زخم های مکرر دهانی، درماتیت)
- اسهال مزمن بیش از یکماه
- تب بیش از یکماه
- برفک دهانی
- سل ریوی در یکسال اخیر و یا سل خارج ریوی
- عفونتهای باکتریایی شدید (باکتری، پنومونی، مننژیت، عفونت مفصل، در گیریهای مغزی)
- هرپس مزمن بیش از یکماه

علائمی که توسط عفونت های فرصت طلب ایجاد می شوند:

عفونت های فرصت طلب توسط میکروبهایی ایجاد می شوند که همیشه اطراف ما هستند، اما یک سیستم ایمنی سالم می تواند با آنها مبارزه و بر آنها غلبه کند.

زمانی که سیستم ایمنی به اندازه کافی ضعیف شود، این گونه عفونت ها می توانند ایجاد شوند و باعث ایجاد دامنه ی وسیعی از علائم شوند. بعضی از این علائم می تواند بسیار شدید باشد. زمانی که دستگاه ایمنی ضعیف می شود، برخی بیماری ها مانند سرطان های خاصی نیز ایجاد می گردند.

اما این گونه علائم را نمی توان به طور قطع علائم ابتلا به اچ آی وی و یا ایدز دانست. تشخیص ایدز نیازمند تشخیص علائمی از نقص شدید دستگاه ایمنی است، که به غیر از اچ آی وی چیز دیگری نمی تواند عامل آن باشد. این امر معمولاً مستلزم آزمایش اچ آی وی است.

بنابراین تنها راهی که می توانید از طریق آن بفهمید که به اچ آی وی مبتلا شده اید یا نه، آزمایش اچ آی وی است.

اهداف هفته اطلاع رسانی ایدز:

- اطلاع رسانی مناسب در خصوص اچ آی وی و ایدز و اهمیت پیشگیری از آن.

- جلب حمایت سیاستگذاران، مسئولان و سازمان ها از برنامه های اچ آی وی و ایدز و افزایش همکاری های بین بخشی.
- معرفی اقدامات، دستاوردها و چالش های موجود در زمینه برنامه های اچ آی وی و ایدز در کشور.
- جلب مشارکت انجمن های غیر دولتی و عموم مردم در برنامه های پیشگیری و کنترل اچ آی وی و ایدز در کشور.
- برجسته سازی شعار روز جهانی ایدز و نهادینه کردن آن.

بشتایم بسوی پایان همه گیری ایدز با:

تشخیص به موقع

درمان به موقع

STOP

AIDS

حمایت از بیماران

حمایت از بیماران؟

AIDS?